

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้สำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาพลศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ และงานวิจัยในต่างประเทศ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

พัฒนา เหล่าวิศาลสุวรรณ (2518 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 9" โดยใช้แบบสอบถาม ถามบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน จำนวน 7 โรงเรียน รวม 182 ชุด ผลการวิจัยพบว่า ขาดแคลนบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ หนังสือ หลักสูตรและเอกสาร ชุดคู่มือ ประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ อาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาในการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อหาไม่สามารถปรับให้เหมาะสมและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความไม่เพียงพอของเวลาที่จะใช้สอนให้ครบตามหลักสูตร ขาดความรู้พื้นฐานที่เพียงพอก่อให้เกิดปัญหาในการเลือกเรียน บางรายวิชา ขาดแคลนหนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ อุปกรณ์การสอน และงบประมาณ โดยเฉพาะในวิชาที่ต้องการวัสดุอุปกรณ์และห้องเรียนห้องพิเศษ

จันทร์ ผ่องศรี (2519 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาของครูพลานามัย เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หมวดวิชาพลานามัย ระยะเวลามัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตการศึกษา 10" โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูพลานามัยที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 โรงเรียน รวม 27 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสอนวิชาพลานามัยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีไม่เพียงพอ ครูต้องสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ผู้บริหารทุกฝ่ายมีความเข้าใจถึงความสำคัญของวิชาพลานามัยและให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดคู่มือ ตำราอยู่อีกมาก ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมดี เนื้อหารายวิชาบังคับของวิชาพลศึกษานั้นยังไม่เหมาะสม อุปกรณ์การสอนพลศึกษา

มีเพียงพอ โรงเรียนใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน

ธีร ศรแก้ว (2519 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาของครูพลานามัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หมวดวิชาพลานามัยประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตการศึกษา 9" โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูพลานามัยที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 9 โรงเรียน รวม 22 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูพลานามัยที่สอนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนมากเป็นชาย และสอนทั้งสุขศึกษาและพลศึกษา ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เกี่ยวกับหลักสูตรฯ พบว่า วิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ควรแยกออกจากกัน ทั้งเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมาย ในการใช้หลักสูตรฯ โรงเรียนยังไม่พร้อมในการเตรียมคู่มือหลักสูตรประมวลการสอน ศึกษานิเทศก์ไม่ได้ช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตร เนื้อหาวิชาพลศึกษาที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับยังไม่เหมาะสม แต่จำนวนคาบเรียนที่กำหนดให้มีความเหมาะสมดี เกณฑ์การวัดและการประเมินผลที่กรมพลศึกษาได้แนะนำมีความเหมาะสมดี แต่โรงเรียนใช้เกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียน การกำหนดวิชาเลือกและจุดประสงค์ของหลักสูตรฯ มีความเหมาะสมดี อาจารย์ใหญ่และหัวหน้าสายวิชาให้ความสนับสนุนวิชาพลานามัยเป็นอย่างดี

สุรศักดิ์ สุรโยธี (2519 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาของครูพลานามัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หมวดวิชาพลานามัยประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 11" โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูพลานามัยที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 9 โรงเรียน รวม 16 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูพลานามัยส่วนมากที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และสอนทั้งวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ครูพลานามัยทั้งหมดสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนส่วนมากขาดครูพลานามัย คู่มือหลักสูตร และหนังสือประกอบการเรียน ศึกษานิเทศก์ให้ความช่วยเหลือครูพลานามัย เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรน้อยมาก จุดประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสม วิชาบังคับในวิชาพลศึกษายังไม่เหมาะสม เนื้อหาวิชาทั้งพลศึกษาและสุขศึกษามีความเหมาะสมกับเวลาเรียน อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนยังมีไม่เพียงพอ การวัดและการประเมินผลที่กรมพลศึกษาได้แนะนำไว้มีความเหมาะสมดีแล้ว และโรงเรียนได้ใช้เกณฑ์นี้

กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : บทคัดย่อ) ได้ทำ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อรายวิชา พลศึกษา ในกลุ่มวิชาพลานามัย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2524" โดยใช้แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูผู้สอน แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครอง และแบบสำรวจความสนใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร พ.ศ. 2518 ทั้งในด้านการดำเนินการสอนและการจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่มีมากที่สุดคือ ขาดความสะดวกด้านสถานที่ รองลงไปคือครูผู้สอนมีไม่เพียงพอและขาดวัสดุอุปกรณ์
2. ความพร้อมของโรงเรียนในการจัดสอนตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 โรงเรียนมีความพร้อมที่จะเปิดการสอนวิชาบังคับได้ 21 รายวิชา และวิชาเลือกได้ 29 รายวิชา
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเห็นว่ามีความพร้อมเหมาะสมและมีคุณค่าเป็นที่สนใจแก่นักเรียน นอกจากนี้ยังควรเพิ่มวิชา เกมส์ เบ็ดเตล็ด เกมพื้นเมือง ลีลาศ แคร่บอล และไอคิโดไว้ในหลักสูตรอีกด้วย
4. การจัดเนื้อหาวิชาลีลาศไว้ในวิชากิจกรรมเข้าจังหวะเหมาะสมดีแล้ว เพราะช่วยให้นักเรียนเข้าสังคมกับเพื่อน ๆ ได้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2526 : 16-22) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การดำเนินการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศ" โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหาร ครูพลศึกษาและครูสุขศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ในการนำหลักสูตรพลศึกษาไปใช้สอนในโรงเรียน ครูผู้สอนพลศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.50 มีปัญหาพอควร
2. วิธีการสอนของครูพลศึกษาที่ใช้ในการสอนพลศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.30 ใช้วิธีการสอนแบบสาธิต
3. ความพอเพียงของอุปกรณ์ประกอบการสอนพลศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.10 มีความเห็นว่าอุปกรณ์การสอนพลศึกษาที่มีอยู่ มีจำนวนไม่เพียงพอ

ชัยณรงค์ แยมขจร (2528 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยใช้แบบประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาไปประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 73 โรงเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอยู่ในระดับ "ดีมาก" ร้อยละ 2.74 ระดับ "ดี" ร้อยละ 38.36 ระดับ "ปานกลาง" ร้อยละ 47.94 ระดับ "พอใช้" ร้อยละ 9.59 และระดับ "ต่ำมาก" ร้อยละ 1.37

2. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัดและระดับอำเภอในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

โคเกอร์ (Coker 1972 : 1484A-1485A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจโปรแกรมพลศึกษาสำหรับนักเรียนชายของโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนปลายที่เลือกแล้วในรัฐหลุยส์เซียน่า" (A Survey of Senior High School Physical Education Programs for Boys in Selected Louisiana Public Schools) เพื่อสำรวจโปรแกรมพลศึกษาสำหรับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐหลุยส์เซียน่า เกี่ยวกับ (1) การเตรียมตัวสำหรับการสอนในวิชาชีพ และภูมิหลังของครู (2) จำนวนชั่วโมงสอนของครู (3) รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา (4) วิธีการสอนของครู โดยวิธีการสัมภาษณ์ครูพลศึกษาจำนวน 75 คน และบางอย่างก็ใช้การสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการเตรียมตัวเพื่อวิชาชีพเป็นอย่างดี ครูพลศึกษาร้อยละ 67 มีวุฒิปริญญาตรี นอกนั้นได้รับวุฒิปริญญาโทหรือกำลังศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา ประมาณครึ่งหนึ่งของครู สอนเฉพาะวิชาพลศึกษา 19 คาบต่อสัปดาห์ ครูอื่น ๆ สอนรวมวิชาเฉลี่ย 26 คาบต่อสัปดาห์ ประกอบด้วยวิชาพลศึกษา 12 คาบ ขนาดของชั้นเรียนวิชาพลศึกษาโดยเฉลี่ยห้องละ 31 คน ปัจจัยที่สำคัญในการเรียนพลศึกษา ได้แก่ ชุดฝึก

(Gym Uniform) ความสนใจของผู้เรียน และการทดสอบทักษะ

หลักสูตรวิชาพลศึกษาเบื้องต้นประกอบด้วยบาสเกตบอล วอลเลย์บอล ซอฟท์บอล และ ทัชฟุตบอล กิจกรรมร่วม และบรรดิกการทางพลศึกษา มีการเรียนกิจกรรมก่อนหลักสูตรโดยเพิ่ม เทนนิส ยืดหยุ่น และแบดมินตัน ประมาณร้อยละ 50 โรงเรียนพลศึกษามีขนาดที่เพียงพอ แต่ในระดับท้องถิ่นได้รับทุนอุดหนุนเกี่ยวกับโปรแกรมพลศึกษาน้อยมาก ปัญหาเบื้องต้นที่ครูพลศึกษาเผชิญ อยู่คือ ขาดอุปกรณ์ ขาดเครื่องอำนวยความสะดวก ขนาดของชั้นเรียนใหญ่เกินไป และขาดสถานที่ฝึกพลศึกษาในร่ม ประมาณร้อยละ 40 ของเวลาเรียนจะใช้เวลาในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ครูมีขีดจำกัดในการใช้หลักของความเข้าใจในเรื่องแรงจูงใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและการเสริมแรงการเรียนรู้ สำหรับการแต่งกาย ครูพลศึกษาประมาณครึ่งหนึ่ง และนักเรียนทั้งหมด แต่งกายเหมาะสมกับกิจกรรม มีห้องสำหรับเปลี่ยนเสื้อผ้าโดยเฉพาะ แต่ขาดการเอาใจใส่

สรุปผลการวิจัย

1. โดยทั่วไปโปรแกรมพลศึกษาสำหรับนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐหลุยส์เซียน่า ได้รับการปรับปรุงในระหว่างช่วงเวลา 14 ปีที่ผ่านมา แต่สภาพปัจจุบันยังบกพร่องและขาดการวางแผนในระยะยาว

2. โดยทั่วไปครูผู้สอนวิชาพลศึกษาสำหรับนักเรียนชายของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐหลุยส์เซียน่าสำเร็จโปรแกรมการเตรียมวิชาชีพพลศึกษาจากมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยหลุยส์เซียน่า แต่ไม่สามารถที่จะสอนวิชาพลศึกษาในชั้นให้มีประสิทธิภาพได้

ซัวเรย์ (Suárez 1974 : 5908A-5909A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาของรัฐเปอโตริโก" (An Evaluation of the Physical Education Programs in the Public Secondary School of Puerto Rico) ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อเป็นการประเมินค่าโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐเปอโตริโก จำนวน 12 โรงเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตโปรแกรมพลศึกษาโดยตรงและสัมภาษณ์คณะครูผู้สอนเป็นรายบุคคล โดยพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลในด้านต่อไปนี้

1. การจัดดำเนินการ
2. ลักษณะของ โปรแกรมและกิจกรรม
3. อุปกรณ์และ เครื่องอำนวยความสะดวก
4. ข้อเสนอแนะในการ เรียนรู้
5. ผลที่ได้รับจากการ เรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า ผลรวมของการสร้าง โปรแกรมพลศึกษาที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเปอโตริโก ยังต้องการการพัฒนาและยังต้องปรับปรุงอีกมากในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ให้การ เรียนการสอนเป็นที่ต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคต

เบสแมน (Bestman 1975 : 6495-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินผล โปรแกรมพลศึกษาของนักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมศึกษาของอำเภออานาไฮม์ รัฐคาลิฟอร์เนีย" (An Evaluation of the Boys' Physical Education Programs in the Anaheim Union High School District, Anaheim, California) โดยใช้แบบสำรวจของ เนลสัน (Neilson Score Card) สำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษาของอำเภออานาไฮม์ จำนวน 25 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. คณะผู้สอนจะต้อง เตรียมตัวให้พร้อมและปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น
2. ครูพลศึกษามีฐานะทางสังคมดีกว่าครูผู้สอนอื่น ๆ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ในการสอน บุคลิกภาพ และอุปนิสัย
3. สถานที่และอุปกรณ์มีอยู่ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม
4. ในด้านโปรแกรมการสอน ครูพลศึกษามักไม่กำหนดเนื้อหาในการสอนอย่างแน่นอน
5. ครูพลศึกษามีชั่วโมงการเรียนการสอนมากเกินไป
6. มีการจัด เฉพาะโปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนเป็นหลักเท่านั้น โปรแกรมอื่น ๆ แทบจะไม่มีการจัดขึ้นเลย
7. ขาดตำราและคู่มือในการสอนของครูพลศึกษา

ฮิซากะ (Hisaka 1981 : 599A-600A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้วิธีเคลฟ

เพื่อศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่กระทบต่ออนาคตของโปรแกรมจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อนันทนาการภายในวิทยาลัยชุมชนอเมริกัน" (A Delphi Technique Study to Determine Factors that will Affect the Future of American Community-College Intramural-Recreational Sports Programs) กับสถาบันการศึกษา และวิทยาลัยในภาคต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา จำนวน 46 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ความเปลี่ยนแปลงในด้านความคาดหวังและความเสียหายจะเกิดขึ้นกับการดำเนินการด้านการเรียนการสอน งบประมาณ สวัสดิการ เครื่องอำนวยความสะดวก วัสดุ-อุปกรณ์ โครงการแข่งขันกีฬาภายนอกและโครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ การเปลี่ยนแปลงโดยส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในช่วง 10 ปี ของ ค.ศ. 1980 สิ่งที่สำคัญที่ผู้บริหารควรกระทำคือ การพิจารณาโปรแกรมหลักสูตรต่าง ๆ และวางแผนงานในระยะยาว เพื่อให้การจัดโปรแกรมดำเนินไปอย่างเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

วิลค์ (Wilke 1982 : 2278-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อนาคตของโปรแกรมการสอนพลศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา โดยวิธีเดลฟิ" (The Future of the General Instruction Physical Education Program in Higher Education : A Delphi Study) เพื่อให้คาดคะเนอนาคตที่สามารถเป็นไปได้ของโปรแกรมการสอนพลศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหารโปรแกรมการสอนพลศึกษาทั่วไปของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ควรเพิ่มความสำคัญของหลักสูตรซึ่งนำไปสู่สมรรถภาพของระบบการไหลเวียนโลหิต โภชนาการ และเกณฑ์การควบคุมน้ำหนักของร่างกายให้มากขึ้น
2. ผู้บริหารควรเข้าใจ และ เห็นคุณค่าของกิจกรรมทางพลศึกษาและต้องสนองตอบต่อความต้องการของนักศึกษาด้วย
3. ควรพิจารณาจัดโปรแกรมพลศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกระบวนการศึกษา
4. ควรจัดให้เป็นวิชาที่นับหน่วยกิตการเรียนด้วย
5. ควรปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออกกำลังกาย และ เข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษาเพื่อสุขภาพมากกว่าการแข่งขัน
6. บทบาทของโปรแกรมพลศึกษาจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

7. วิธีการสอนกิจกรรมทางพลศึกษาควรคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการของ
นักศึกษา
8. ควรมีการรวมวิชาที่ซ้ำซ้อน เข้าด้วยกัน เพื่อประหยัดงบประมาณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย